

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Tartu Keskkonnahariduse Keskus

registrikood: 90007247

tänav: Lille 10

linn: Tartu linn

maakond: Tartu maakond

postisihthumber: 51010

telefon: +372 7361693

faks: +372 7361694

e-posti aadress: janika.ruusmaa@teec.ee, info@teec.ee

veebilehe aadress: www.tartuloodusmaja.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	16
Bilanss	16
Tulemiaruanne	17
Rahavoogude aruanne	18
Netovara muutuste aruanne	19
Raamatupidamise aastaaruande lisad	20
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	20
Lisa 2 Raha	21
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	21
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	22
Lisa 5 Muud nõuded	22
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	23
Lisa 7 Võlad töövõtjatele	23
Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	23
Lisa 9 Annetused ja toetused	25
Lisa 10 Tulu ettevõtlusest	26
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	26
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	26
Lisa 13 Tööjõukulud	27
Lisa 14 Seotud osapooled	27
Aruande allkirjad	28
Vandeauditiitori aruanne	29

Tegevusaruanne 2016

1. Üldinformatsioon.....	1
2. Tegevuse ülevaade.....	2
2.1. Laste ja noorte huvikool.....	2
2.2. Üldhariduskoolide õppekava täiendavad loodus- ja keskkonna-programmid	7
2.3. Täiskasvanute koolituskeskus	8
2.4 Tartu Keskkonnahariduse Keskus kui praktikabaas üliõpilastele.....	8
2.5. Keskkonnainfopunkt	8
2.6. Tartu loodusemaja külastuskoostöö.....	9
2.7. Üle-eestiline ja rahvusvaheline koostöö.....	10
3. Tunnustused.....	10
4. Keskkonnastatus	11
5. Kokkuvõte	12
6. Finantssuhtarvud.....	13

1. Üldinformatsioon

Sihtasutus Tartu Keskkonnahariduse Keskus (TKHK) on asutatud 8. aprillil 2002. aastal. Asutajad on Tartu linn, Eesti Maaülikool, AS Tartu Veevärk, SA Eestimaa Looduse Fond, MTÜ Eesti Ornitoloogiaühing, MTÜ Eesti Roheline Liikumine, MTÜ Tartu Üliõpilaste Looduskaitsering ja MTÜ Peipsi Koostöö Keskus.

Sihtasutuse nõukogus on kaheksa liiget, nõukogu esimees on Aret Vooremäe (Eesti Maaülikool). Sihtasutuse juhatus on üheliikmeline, juhatuse liige on Janika Ruusmaa.

Sihtasutus on Eesti Teadushuvihariduse Liidu asutajaliige. Loodus- ja täppisteaduste ning tehnoloogia valdkonna huvihariduse katusorganisatsioon loodi 28.jaanuaril 2016. <http://www.teadushuvi.ee/>

2016.aastal kinnitas nõukogu sihtasutuse arengukava 2016-2021.

Missioon

Kujundame loodushariduse kaudu keskkonnasõbralikku mõtteviisi.

Visioon

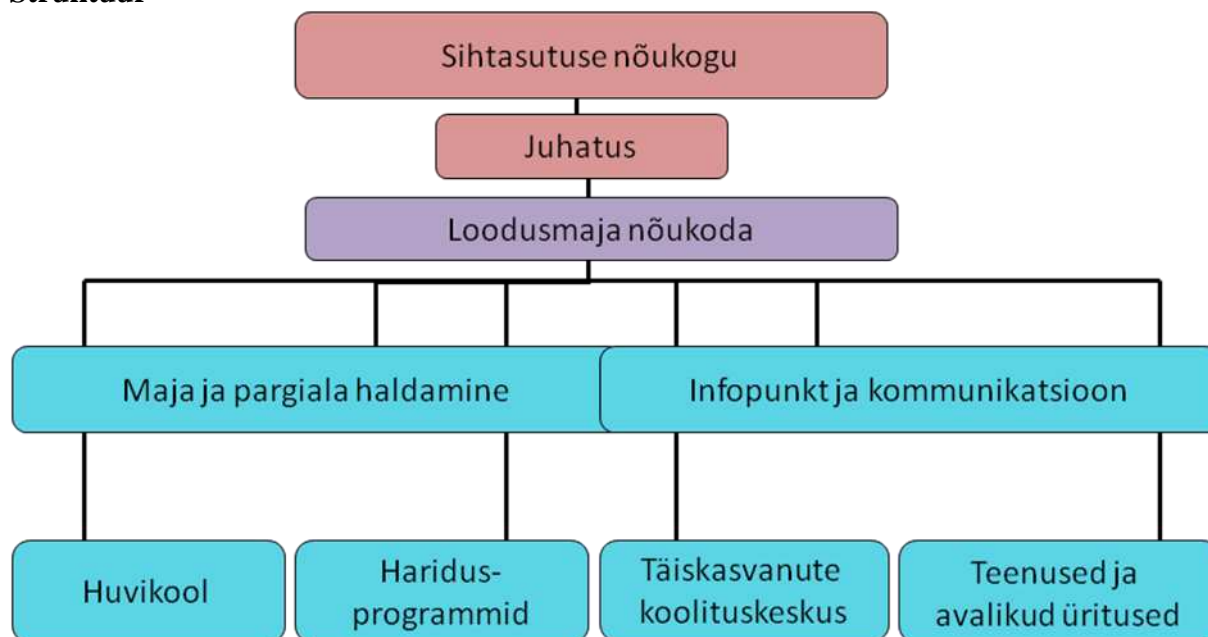
Tartu loodusemaja on

- Eesti juhtiv keskkonnahariduse keskus
- loodusteadusliku huvihariduse ja keskkonnahariduse kompetentsikeskus
- Tartu tuntuim loodusväärtusi tutvustav külastuskeskus

Põhiväärtused

- **Keskkonnasõbralikkus.** Väärtustame looduse mitmekesisust ja puhast elukeskkonda, tegutseme keskkonnateadlikult ja vastutustundlikult.
- **Hoolivus.** Hoolime loodusest ja inimesest selle osana. Oleme sõbralikud, märkame üksteist ja hoolime ka iseendast.
- **Avatus.** Oleme paindlikud ja avatud uutele ideedele ja koostööle. Usume, et suudame maailma paremaks muuta.

Struktuur

2. Tegevuse ülevaade

2.1. Laste ja noorte huvikool

Huvikool arvudes

Eesti Hariduse Infosüsteemis EHIS on registreeritud erahuvikooli Tartu Loodusmaja **13 õppekava**: „Algteadmisi loodusest”; „Geoloogia ja keskkonnakaitse”; „Iluaiandus”; „Keskkonnameedia”; „Lillekasvatus ja lilleseade”; „Loodus kunstis”; „Loodus- ja keskkonnauuringud”; „Loodusfotograafia”; „Loodushoid”; „Loodussõbralik matkamine”; „Noorgiidide õpe”; „Toataimekasvatus” ja „Zooloogia”.

Õppetöö toimus 2016. aastal **6 õppekava** järgi järgmistes **huviringides**:

huviring	rühmi	eestikeelseid rühmi	venekeelseid rühmi	õpilasi
Eelkool: loovus- ja looduslugude ringid 4-7 a	9	9	-	51
loodusesõbrad	18	10	8	216
loomasõbrad	6	6	-	88
zooloogia	9	8	1	93
loodus kunstis	5	4	1	54
loodus- ja keskkonnauuringud	1	1	-	17
matkaring	1	1	-	12
tehnika ja taaskasutus	1	1	-	15
ornitoloogiaring	1	1	-	15
loodus ja loovus	1	1	-	9
puutööring	1	1	-	17
lillekasvatus ja lilleseade	1	1	-	11
filmiring koostöös Balti Filmi ja Meediakooliga	1	1	-	8
KOKKU	55	45	10	606

2016. aastal osales huvikooli tegevuses 606 last (2015.aastal 758 last). Huvikooli õpilaste arv vähenes 20% (152 lapse võrra).

Üheks õpilaste vähenemise põhjusteks on 150%-line õppemaksu tõus 2016.aasta septembrist ja õppelepingutele üleminek, mis vähendas venekeelsete õpilaste ja gümnasistide arvu. Uus õppemaks on 2016/2017. õppeaastal 90 eurot aastas (10 eurot kuus). 2015/2016. õppeaastal oli see 36 eurot aastas loodusringides ja 55 eurot aastas kunstiringis. Sellel põhjusel on **45 õpilast vähem**. **Teiseks** põhjuseks on HUKK-AP projekti lõppemine, mis tähendas, et enam ei olnud rahastust lihtsustatud õppekavaga (LÕK) õpilaste väikerühmadele ja need lõpetasid tegevuse. Projekti toetusel käis huviringides **28 LÕK õpilast**.

Kolmandaks põhjuseks on see, et Forseliuse Koolis lõpetati loodussuuna tegevus, milles osales 2015.aastal 56 õpilast. Avasime senise kolme ringi asemel ühe loodusmatkade ringi, mida arvestatakse kooli üldises õppekavas õppetöö osana. Sellel põhjusel on **44 õpilast vähem**.

Neljandaks lahkus erinevate põhjustel töölt 3 õpetajat (venekeelse loodusringi õpetaja, beebikooli õpetaja ja kalastusringi õpetaja). Nendega koos lahkus koolist **35 last**.

Huvikooli igapäevane tegevus toimub huviringides, kus nooremad õpilased käivad koos 2 korda nädalas, eelkool ja vanemad õpilased 1 kord nädalas vastavalt tunniplaanile http://www.tartuloodusmaja.ee/ET/loodusmaja/huviringide_tunniplaan/

Huvikooli õpilaste vanuseline jaotus ja võrdlus eelmise aastaga:

Kooliaste	Õpilaste arv 2016	Õpilaste arv 2015	Muutus õpilaste arvus 2016 võrreldes 2015ga
Eelkool	51	53	-2
I kooliaste	355	387	-32
II kooliaste	134	177	-43
III kooliaste	41	93	-52
IV kooliaste	25	48	-23
KOKKU	606	758	-152

2016. aastal õppis huvikoolis 606 last, mis on 20% vähem kui 2015.aastal

12 õpilast osaleb kahes või enamas huviringis. Seega on 05.12.2016 seisuga huvikooli nimekirjas 571 kooliõpilast ja 51 koolieelsete rühmade õpilast.

Õpilaste jaotus elukoha järgi (Tartu linn ja teised omavalitsused):

aasta	rühmi	kooli- õpilasi	õpilasi Tartust	õpilasi muudest omavalitsustest	eelkooliealisi lapsi
2016	46	571	513	58	51
2015	64	705	633	72	53
2014	55	704	626	78	54
2013	47	668	595	73	
2012	41	662	602	60	
2011	38	657	619	38	
2010	38	623	581	42	
2009	37	631	575	56	
2008	37	634	534	100	
2007	39	558	541	17	
2006	36	595	519	76	
2005	35	566	535	31	

Huvikooli tegevused

Huvikoolis on kujunenud traditsiooniks alustada kooliaastat huviringe ja õpetajaid tutvustava avaaktusega ja lõpetada kooliaastat ühise piknikuga loodusmaja pargis.

2015/2016. õppeaasta lõpupiknikul avati loodusmaja ees õpilaste poolt valmistatud putukahotell.

Putukahotelli meistrid: õpilased Rainer Grosberg ja Martin Tikk

Putukahotelli avamine 31.mail 2016.

2016/2017. õppeaasta avasime rukki külvamise, Janek Joosti leivaküpsetamislugude kuulamise ja parmupillimuusika saatel.

Rukki külvamine loodusmaja ees 2.septembril 2016.

Uue huviringina avasime filmiringi koostöös Balti Filmi- ja Meediakooli Laste filmikooliga.

Lisaks ringitundidele korraldati huvikoolis 2016. aastal õpilastele nii laagreid, õppekäike, konverentse, ühistegemisi kui ka erinevaid konkursse. Loodusmajas toimusid õpilaste kevad- ja sügiskonverents, 4 konkursi, 8 õpilastööde näitust. Huvikooli õppetöö lahutamatuks osaks on õpilaste võimalus osaleda looduslaagrites ja välipraktikatel.

Õpilaste osalemine välipraktikatel 2016.a:

Praktikalaagrid	Osalenud õpilased
1.-6. klassi õpilaste looduslaagrid	267
zooloogiaringi välipraktikad	71
loodus- ja keskkonnauuringute välipraktika	19
ornitoloogia välipraktika	20
matkaringi välipraktika	20
kalastuslaagrid	94
Kokku	491

- Viktoriinidel ja konkurssidel osales kokku **463** õpilast (2015.aastal 462, 2014.aastal 377, 2013.aastal 441, 2012.aastal 620, 2011.aastal 231 õpilast).
- Näitustel eksponeeriti kokku **481 õpilastööd** (2015.aastal 520, 2014.aastal 706, 2013.aastal 640, 2012.aastal 685, 2011.aastal 467 tööd).
- Konverentsidel osales **96 õpilast** (2015.aastal 83, 2014.aastal 61, 2013.aastal 222, 2012.aastal 108, 2011.aastal 70 õpilast).
- Looduslaagrites sai osaleda **491 õpilast** (2015.aastal 528, 2014.aastal 323, 2013.aastal 310, 2012.aastal 224, 2011.aastal 223).
- Loodus- ja keskkonnalastel õppekäikudel ja ekskursioonidel osalemise võimaluse sai **410 õpilast** (2015.aastal 1144, 2014.aastal 1314, 2013.aastal 879, 2012.aastal 770, 2011.aastal 530 õpilast). Osalejate vähenemise põhjuseks on SA KIK toetuse lõppemine sellistele väljasõitudele ja õppekäikudele.

Jaanuaris 2016 alustas tegevust ka huvikooli **vilistlasklubi**, kuhu esialgu kuuluvad paari viimase aasta jooksul huvikooli lõpetanud õpilased.

18. novembril toimus huvikooli vilistlasklubi eestvedamisel huvikooli **2. öökadeemia**, seekord oli teemaks meri. Osalejaid oli 33.

Tegevust jätkas **koolileht Kännuseened**, ilmusid 4. ja 5. number
<http://www.tartuloodusmaja.ee/ET/loodusmaja/kannuseened/>

2. märtsil 2016 toimus matkaringi eestvedamisel huvikooli **3. talendiõhtu**, kus kõik soovijad said esitada oma nägemuse loodusteatri. Oli 12 põnevat ja humoorikat etteastet – tore oli näha, et eelkõige sooviti tutvustada vaatajatele huviringis õpitut. Erilised olid ka matkaringi poolt valmistatud rändauhinnad – keraamilised looma- ja linnukujud parimatele etteastetele.

19. novembril toimus loodusmajas Pille-Riin Pärnsalu eestvedamisel **käsitöövahendite taaskasutuslaat**, kust saime rohkelt annetusi ringitundide meisterdusvahenditeks.

3. detsembril toimus loodusmaja **5. heategevuslik jõululaat**, mille tuluga soetatakse loomatoa elanikele toitu ja ravimeid 2017. Aastal.

Õpetaja Gedy Siimensoni eestvedamisel käisid loodus ja keskkonnauuringute ringi ja Forseliuse kooli matkaringi 21 õpilast Erasmus + projekti raames **Islandil, Rootsis ja Taanis** omandamas teadmisi ja arendamas tegevusi CO₂ vähendamiseks.

2.2. Üldhariduskoolide õppekava täiendavad loodus- ja keskkonna-programmid

Tartu Keskkonnahariduse Keskus pakub **lasteaiastele 8** erineval teemal alushariduse õppekavale vastavat programmi ja **koolidele 42** erineval teemal üldhariduse õppekavadele vastavat programmi.

Sellel aastal koostati **3 uut** õppeprogrammi koolidele ja **2 koostööpaketti**: AHHAAGA „Toit ja õiglane kaubandus“ ja TÜ muuseumiga „Säästlik tarbimine ja taaskasutus“. Pakette telliti järgmiselt: „Toit ja õiglane kaubandus“ 2 korda, „Säästlik tarbimine ja taaskasutus“ 7 korda.

2016. aastal Tartu loodusmajas läbi viidud õppeprogrammide hulk ja osalejate arv:

Õppekava täiendavad programmid 2016. aastal		
Rahastuse allikas	rühmi	õpilasi
Tartu linna haridusosakonna hanke täitmine	146	2748
SA KIK projektid		
Lasteaiad	79	1368
Koolid	137	2357
PRIA kalade õppeprogrammid		
Koolid	18	340
UNESCO konkurss Mondo programmid		
Koolid	7	132
Teenusena müüdnud		
Lasteaed	15	307
Koolid	124	2234
KOKKU	526	9486

2016.a osales õppeprogrammidel rekordarv lapsi: 9 486, see on 47% rohkem kui 2015. a.

Kokku osales õppekava täiendavates programmides 2016. aastal 9 486 last. (2015.aastal 6 456, 2014.aastal 3 559, 2013. aastal 2 595 2012.aastal 4 692, 2011.aastal 3 096).

2.3. Täiskasvanute koolituskeskus

Täiskasvanute koolitamiseks on Tartu Keskkonnahariduse Keskusel registreeritud 13 õppekava (koolitusluba 7402HTM kehtivusega kuni 31.05.2019), sh 9 õppekava tööalase koolituse läbiviimiseks.

2016. aasta jooksul toimus 4 erinevat keraamikakursust, 3 paberigraafika kursust ja 11 töötuba. Tellimusel viidi läbi Meremäe vallavalitsusele 24-tunnine roheline kontori koolitus ning kaks õuesõppe koolitust. Koolitustel, kursustel, töötubades osales kokku 425 inimest ning koolitustunde kokku oli 327.

2016. aastal toimus täiskasvanutele 21 koolitust, kokku 327 tundi (2015.aastal 40 koolitust, kokku 208 tundi; 2014.aastal 39 koolitust, kokku 315 tundi).

Kursustel ja õpitubades osales kokku 425 inimest (2015.aastal 1241 inimest, 2014.aastal 1010, 2013.aastal 560, 2012.aastal 619, 2011.aastal 514).

2.4 Tartu Keskkonnahariduse Keskus kui praktikabaas üliõpilastele

2016. aastal viibis Tartu Keskkonnahariduse Keskuses praktiliselt kokku 14 õpilast: 4 õpilast Maaülikoolist, 5 õpilast Räpina aianduskoolist, 1 õpilast Luua Metsanduskoolist ja 3 üliõpilast Tartu Kutsehariduskeskusest ja 1 üliõpilane Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemiast.

Kokku juhendasime 2016. aastal 14 praktikanti (2015.aastal 10, 2014.aastal 13, 2013.a 8, 2012.aastal 22 ja 2011.a 14 praktikanti).

2.5. Keskkonnainfopunkt

Loodus- ja keskkonnainfopunkt tegutseb 2004. aastast ja jagab loodus- ja keskkonnaalast infot kõigile huvilistele. Kodanike küsimustele vastatakse telefonil 736 6120 ja e-posti info@teec.ee teel ning ning loodusmajas Lille 10 tööpäeviti kell 9-18, suvekuudel T-R kl 10-18 ja L kl 11-16.

Uudistelistis „TEEC uudised“ oli 30. detsembri 2016. a seisuga 1370 liiget (2015.a 1414 liiget). Uudistelistiga on aasta jooksul liitunud hulk uusi huvilisi. Samas on ka osad listilugejad oma tellimusest loobunud ning seetõttu on võrreldes 2015. aastaga listitellijate hulk vähenenud. See võib olla tingitud asjaolust, et inimesed hangivad neile olulist infot muude kanalite kaudu. Nii näiteks oli 30. detsembri seisuga Tartu loodusmaja Facebooki lehega liitunud 2146.

2016. aastal toimusid loodusmajas **täiskasvanutele** järgmised üritused:

- Loodusmaja poolt korraldatud **loodus- ja keskkonnaõhtud**: 10 õhtut, osalejaid 417 (2015. aastal 8 tk, osalejaid 375; 2014.a 13 tk, osalejaid 640)
- Koostöös ERL-ga korraldatud **Rohelise Tee õhtud**: 9 õhtut, osalejaid 304
- Koostöös TÜ personaliosakonnaga oleme 2015. aastast alates korraldanud **kultuuriõhtuid**, kus Tartu Ülikooli välistöötajad ja tudengid tutvustavad oma maad, kultuuri ja kombeid, loodusväärtusi ning toite. 2016. aastal toimus 5 kultuuriõhtut, osalejaid 377.
- Koostöös Eesti Kirjanduse Seltsiga alustas 2016. aasta sügisel **loodus- ja reisikirjanduse seminaride sari**. Kokku toimus 2016. aastal 7 seminari, osalejaid 60.

- **Keskkonnabussi** reisiid: 4 reisi, osalejaid 172 (2015. aastal 6 tk, osalejaid 279; 2014.a 13 tk, osalejaid 527)
- **Näitused**: 28 vahetatavat näitus + loodusmaja püsinäitus „Läbipaistev loodusmajas“ (2015.a 30 näitust). Registreeritud külastajaid näitustel ja näituste avamistel ning nendega seotud loodusõhtutel oli 2069. Neile lisanduvad muudel avatud üritustel, koolitustel, seminaridel, programmidel jne osalejad, kes eraldi ennast näituse külalisena ei registreerinud, kuid külastasid näitust seoses teiste sündmusega samades ruumides.
- **filmiõhtud**: 11, osalejaid 409 (2015. aastal 13, osalejaid 509; 2014.a 17, osalejaid 900)

2016. aastal toimus loodusmajas **lastega peredele** 6 (2015.a 10, 2014. 23) loodushommikut, osalejaid kokku 192 peret (2015.a 320 osalejat; 2014.a 884).

Lisaks regulaarsetele loodusüritustele pakume harivaid tegevusi osaledes erinevatel Tartu linnas toimuvatel festivalidel ja suurüritustel ning korraldades ise või koostöös teiste asutustega avalikke linnaüritusi. 2016.aastal osalesime ja jagasime keskkonnainfot kokku 10 suurüritusel ja festivalil, kus osalejaid kokku oli hinnanguliselt 1819 (2015. aastal 9 üritust ligi 1800 osalejaga; 2014.aastal 15 üritust ligi 2900 osalejaga).

Tartu loodusmaja pakub **keskkonnasõbralikku sünnipäevateenust** lastele ning välja töötamisel on ka peoteenused täiskasvanutele. Laste sünnipäevi toimus loodusmajas 2016. aastal 182 (2015. aastal 122), kus osales 2920 last ning 1092 täiskasvanut.

**2016.a toimus loodusmajas 182 keskkonnasõbralikku sünnipäeva,
kus osales 2920 last ning 1092 täiskasvanut.**

2016. aastal pakkusime ka **keskkonnasõbraliku jõulupeo** teenust nii täiskasvanutele kui lastele. Kokku toimus 2016. aastal 11 jõulupidu, kus osales 515 inimest.

2.6. Tartu loodusmaja külastuskokkuvõte

2016. aastal käis loodusmajas **üle 30 000** inimese (2015.aastal umbes 24 000, 2014.a 20 890) loodusmaja. Selles sisalduvad loodusmaja üksikkülastajad (1351), erinevatel üritustel ja koolitustel osalejad (k.a rendiüritused) (19 821), õppeprogrammidel osalejad (9486). Nimetatud külastuste hulka ei ole arvatud Tartu loodusmaja huvikoolis käivaid lapsi (606) ning nende vanemate külastusi, kes käivad majas minu korda nädalas.

**2016.aastal külastas Tartu loodusmaja üle 30 000 inimese lisaks huvikooli õpilastele.
See on 28% rohkem kui 2015.aastal.**

2.7. Üle-eestiline ja rahvusvaheline koostöö

Tartu Keskkonnahariduse Keskus oli 2016.aastal:

- UNESCO koolide Läänemere projekti riiklik koordinaator,
- 2 rahvusvahelise keskkonnaharidusliku noorteprojekti korraldaja,
- 1 rahvusvahelise jäätmetekke vähendamisele suunatud koostööprojekti partner,
- Üleriigilise õpilaste keskkonnaalaste uurimistööde konkursi korraldaja,
- Üleriigilise õpilaskonverentsi „Meie elukeskkond“ korraldaja,
- Eesti põhikoolide bioloogiaolümpiaadi lõppvooru kaaskorraldaja,
- Eesti põhikoolide seas populaarse loodusvaatlusprojekti Tere, Kevad! kaaskorraldaja (2016.aastal osales üle 8000 õpilase).

3. Tunnustused

Euroopa komisjon tunnustas:

Finalist konkursil “The European Business Awards for the Environment” – SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus

Keskkonnaminister tunnustas:

Keskkonnakäpp – Tark tarbija 2016: Huvikool Tartu loodusmaja

Keskkonnakäpp – Kogukonna kaasaja 2016: Gedy Siimenson ja Kersti Sõgel

Noore looduskaitse märk 2016 – 5 loodusmaja huvikooli õpilast:

Art Villem Adojaan (ornitoloogiaring), Pelle Mellov (ornitoloogiaring, zooloogiaring), Rainer Grosberg –(zooloogiaring, matkaring, ornitoloogiaring), Lea Lopp (loodus- ja keskkonnauuringute ring), Merlyn Leigh Dunderdale (loodus- ja keskkonnauuringute ring)

Haridusminister tunnustas:

Riiklikult tunnustatud teaduse populariseerija 2016 – H2O külastusmäng (Maris Mägi – Tartu Keskkonnahariduse Keskus, Sigrid Sepp ja Kaidi Randpõld – Jääaja Keskus)

Tartu maavanem tunnustas:

2016. aasta noorsootöötajad: Gedy Siimenson (huviringi õpetaja) ja Signe Söömer (huvikooli direktor)

Tunnustus üleriigiliselt karikatuuride näituselt „Mida naerad koolijüts?“:

Eve Sarv (õp Kiira Kahro)

4. Keskkonnavastutus

Tartu Keskkonnahariduse Keskus on keskkonnasõbralik ja vastutustundlik organisatsioon. Jälgime oma tegevuse keskkonnamõju ning jagame keskkonnaharidust lastele, noortele, peredele ja täiskasvanutele. Kogume loodusmaja katuselt sadevett ning toodame elektrit 8 päikesepaneeliga koguvõimsusega 2,4 KW. Loodusmajas on 1480 m² pinda, millest 130 m² moodustab talveaed.

Koostasime 2016.aastal eraldi keskkonnaaruande, kus on detailsemalt analüüsitud meie keskkonnamõju ning kirjeldatud tegevust mitteformaalse keskkonnajuhtimissüsteemi Euroopa Roheline Kontor juurutamisel. Keskkonnaaruande leiab meie kodulehelt:

http://www.tartuloodusmaja.ee/docs/Aruanded/TKHK_Keskkonnaaruanne_2016.pdf

Kokku kulutas loodusmaja 2016.aastal :

- 74 736 kWh (2015.a 78 633 kWh, 2014.a 69 857 kWh) 100% taastuvatest allikatest toodetud elektrienergiat, mis teeb **keskmiselt 4,2 kWh/ m² kuus** (2015.a 4,4 kWh/ m² kuus, 2014.a 3,9 kWh/ m² kuus). **Elektrienergiat kulutasime 5 % vähem kui 2015.a.**
- 1970 kWh **päikeseenergiat** (2015.a 2112 kWh). See on **6,7% vähem kui 2015.a.**
- 125 358 kWh (2015.a 106 782 kWh, 2014. a 123 797 kWh) peamiselt kohalike kütuste (hakkepuut ja freesturvas) baasil toodetud soojusenergiat ruumide kütmiseks ja sooja tarbevee tootmiseks, mis teeb **keskmiselt 7,0 kWh/m² kuus** (2015.a 6,0 kWh/m² kuus, 2014.a 7,0 kWh/m² kuus). **Soojusenergiat kulus 17% rohkem kui 2015.a.**
- 429 m³ **kraanivett** (2015.a 370 m³, 2014.a 335 m³). See on **keskmiselt 35 m³ kuus** (2015.a 30,8 m³ kuus, 2014.a 28 m³ kuus). See on **16% rohkem kui 2015.a.**

Talveaias ja pargis peenarde kastmiseks ning kilpkonnade basseini täitmiseks kasutasime oma maja katuselt kogutud sadevett. 2016.a suvel toimus vihmaveemahuti rekonstrueerimine: torustiku vahetus, filtri ja mõõtja paigaldamine. **Hinnanguliselt kasutame 1-2 m³ sadevett kuus.** Täpsemad mõõtmistulemused saame juba järgmisel aastal.

Prügist sorteerime eraldi pandimärgiga pudelid, pakendid, biolagunevad jäätmed, patareid, paberi ning olmejäätmed. Majas on kolm tsentraalset prügi sorteerimisjaama. Köögis sorteeritakse bio-, olme-, paberi- ja pakendijäätmeid. Klassiruumides sorteeritakse olme- ja paberijäätmeid. Biolagunevad jäätmed kompostitakse loodusmaja pargialal paiknevates kompostikastides. Olme-, paberi- ja pakendijäätmed kogutakse krundil paiknevatesse suurtesse süvamahutitesse (1,3 m³, 3 m³, ja 1,3 m³) Olmejäätmete mahutit tühjendatakse üks kord kuus ja paberi ja pakendi mahutid vastavalt vajadusele. Väikese koguse biojäätmeid töötlevad kompostiks ka meie vihmaussid, kes elavad loomatoas.

Kontoris kasutame peamiselt ümbertöödeldud kontoripaberit Cyclus Office. Prindime reeglina kahepoolselt. Me ei kasuta koolitustel, laagrites jt üritustel ühekordseid papp- ja plastiknõusid. Samuti ei ole see lubatud ka teiste korraldajate poolt loodusmajas toimuvatel üritustel. Selle asemele pakume omalt poolt tasuta kohapeal kasutamiseks kohvi- ja teenõusid.

Loodusmaja juures on töötajatele ja külastajatele jalgrattaparkla, mida kasutatakse kevadel, suvel ja sügisel väga aktiivselt. Töötab ka jalgrattakool 10-15aastastele lastele ning jalgattatöötuba. Kokku osales 2016. aastal rattakoolis 103 last (2015.a 93 last, 2014.a 106 last).

5. Kokkuvõte

Eesmärgid 2016 ja nende täitmine

Eesmärk	Mõõdik
1. Mitteformaalse keskkonna-juhtimissüsteemi (roheline kontor) rakendamine.	Tegevuskavad on rakendatud. Meie keskkonnaalased tegevused ja tulemused on avalikustatud kodulehel.
Tulemus: Koostatud ja rakendatud on keskkonnategevuskavad 10 valdkonnas ning 2016.aasta keskkonnuaruanne. Need on kättesaadavad meie kodulehel http://www.tartuloodusmaja.ee/ET/uldinfo/ Eesmärk täidetud.	
2. Tööga seotud rahulolu kasv (eneseteostus, rõõm, inspiratsioon)	Tööga seotud rahulolu on aasta lõpuks suurenenud 20%
Tulemus: Mõõtsime 2016.a maikuu töötajate rahulolu. Üle 90% töötajatest on rahul oma tööga, töötühtimustega, info liikumisega, on motiveeritud, teab loodusmaja ühiseid eesmärke ja tunneb, et teeb olulist tööd. 100% inimestest usaldavad oma töökaaslast. Kuna varem pole me töötajate rahulolu mõõtnud, siis oli seatud eesmärk ebareaalne, sest tööga rahulolu on väga kõrge ja seda ei ole võimalik 20% suurendada. Tööga seotud rahulolu on väga hea.	
3. Haridusteenuse kvaliteedi hoimine. Õpilased, külastajad, kliendid tahavad tulla tagasi (huvi on kasvanud)	Huviringidesse tagasitulevaid õpilasi on vähemalt 50% (50% on uued õpilased). Vilistlasklubi töötab. Loodusmaja korduvkülastusi on vähemalt 10%.
Tulemus: Huviringidesse tagasitulevaid õpilasi on umbes 50%. Vilistlasklubi töötab ja toetab vabatahtliku tööga loodusmaja tegemisi. Korraldasime küsitluse üksikkülastajate seas ja saime teada, et 55% külastustest on korduvkülastused. Eesmärk täidetud.	
4. Mõju suurendamine. Õpilaste, külastajate, klientide arvu suurendamine (mõju on kasvanud)	Külastajad, kliendid 25 000. 720 õpilast huvikoolis, 80 eelkoolis. Õpilasi õppeprogrammides 6 500.
Tulemus: Külastajaid, kliente oli 21 200, 555 õpilast huvikoolis, 51 eelkoolis, õpilasi õppeprogrammides 9 486. Kokku on loodusmaja külastatavus tõusnud võrreldes eelmise aastaga 28%, huvikooli õpilaste arv on vähenenud 20%. Eesmärk täidetud osaliselt.	
5. Loodusmaja väljapaistvuse suurendamine	Meediakajastuste hulga suurenemine 50%. Linna maineüritustel jt avalikel üritustel osalemise hulk on suurenenud, osaleme vähemalt 15 üritusel.
Tulemus: Meediakajastuste hulk ei ole suurenenud. Osalesime 10 avalikul üritusel Tartu linnas. Nende mõõdikute järgi loodusmaja väljapaistvus ei ole suurenenud. Seatud eesmärk jäi saavutamata.	

Indikaatorid	Eesmärk 2016	Tulemus 2016
Huvikooli õpilaste arv	800	606
Õppekava täiendavates programmides osalenud õpilaste arv	6500	9486
Koolituste hulk täiskasvanutele	40	21
Koolitustel osalenud inimeste arv	1500	425
Loodusmaja küllastajate arv	25 000	21 200
Keskkonnasõbralikud sünnipäevad	146	182

6. Finantssuhtarvud

<u>Lähteandmed (eurodes)</u>	2016	2015	2014
Käibevara	160 078	192 964	172 815
Lühiajalised kohustused	48 111	108 392	71 373
Raha	137 203	181 634	78 150
Kohustused	48 111	108 392	71 373
Varad	160 078	192 964	172 815
Varud	266	49	66
Aruandeaasta kasum	27 395	-17 258	18 067
Omakapital	111 967	84 572	101 442

Finantssuhtarv	Valem	2016	2015
Puhas käibekapital ehk töökapital	Käibevara-Lühiajalised kohustused	111 967	84 572
Töökapitali suhe lühiajalistesse kohustustesse	Töökapital/Lühiajalised kohustused	2,33	1,03
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	Käibevara / Lühiajalised kohustused	3,33	1,78
Maksevalmiduse kordaja	Raha / Lühiajalised kohustused	2,85	1,68
Võlakordaja	Koguvõlgnevus / Varad	0,30	0,56
Likviidsuskordaja	Käibevara - Varud / Lühiajalised kohustused	3,32	1,78
Koguvara tulutoovustase (ROA)	Aruandeaasta kasum/Keskmine varad	0,16	-0,10
Omakapitali tulutase (ROE)	Aruandeaasta kasum/Keskmine omakapital	0,28	-0,18

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	137 203	181 634	2
Nõuded ja ettemaksud	22 609	11 281	3
Varud	266	49	
Kokku käibevarad	160 078	192 964	
Kokku varad	160 078	192 964	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	48 111	108 392	6
Kokku lühiajalised kohustised	48 111	108 392	
Kokku kohustised	48 111	108 392	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	1 342	1 342	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	83 230	100 488	
Aruandeaasta tulem	27 395	-17 258	
Kokku netovara	111 967	84 572	
Kokku kohustised ja netovara	160 078	192 964	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	521 744	517 672	9
Tulu ettevõtlusest	160 706	107 000	10
Kokku tulud	682 450	624 672	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-216 883	-203 484	11
Mitmesugused tegevuskulud	-35 019	-66 222	12
Tööjõukulud	-403 184	-371 505	13
Muud kulud	0	-738	
Kokku kulud	-655 086	-641 949	
Põhitegevuse tulem	27 364	-17 277	
Muud finantstulud ja -kulud	31	19	
Aruandeaasta tulem	27 395	-17 258	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	27 364	-17 277	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-11 761	83 318	3
Varude muutus	217	17	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-60 282	37 407	6
Laekunud intressid	31	19	
Kokku rahavood põhitegevusest	-44 431	103 484	
Kokku rahavood	-44 431	103 484	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	181 634	78 150	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-44 431	103 484	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	137 203	181 634	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2014	1 342	100 488	101 830
Aruandeaasta tulem	0	-17 258	-17 258
31.12.2015	1 342	83 230	84 572
Aruandeaasta tulem	0	27 395	27 395
31.12.2016	1 342	110 625	111 967

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskuse 2016. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskuse tulemiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisa 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 1 alusel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud EURodes.

Finantsvarad

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid.

Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantsvara ja –kohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või –kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või –kohustusega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui asutus kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st päeval, mil asutus saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdü finantsvara üle.

Raha

Rahana kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid, lühiajalisi (alla 3 kuulise lunastustähtajaga) pangadeposiite ja rahaturufondi osakuid. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeeringute finantseerimisegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on ületatud rohkem kui 360 päeva võrra, on kantud kuludesse täies ulatuses. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena.

Varud

Varudena kajastatakse Infopunkti müügile võetud brožüürid ja muud materjalid, mida kajastatakse soetushinnas. Varud inventeeritakse kord aastas perioodil november- detsember.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000 eurot

Annetused ja toetused

Annetustena kajastatakse äriettevõtete poolt ning eraisikutelt laekuvaid summasid, millel on või pole kindel finantseerimise eesmärk laekumise hetkel määratud.

Saadud annetus kajastatakse kasumiaruandes tuluna.

Mitterahalise toetusena saadud vara võetakse bilansist või bilansiväliselt (olenevalt maksumusest) arvele tema õiglasel väärtusel. Tekkiv kohustus kantakse tuludesse vara järelejäanud kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimiseks saadud vahendid kajastatakse tuluna kulu tekkimise perioodil. Kasutamata sihtfinantseerimata

jäägid avalikkustatakse sihtfinantseerimise lisas.

Seotud osapooled

Seotud osapooltena kajastatakse sihtasutuse asutajaid, juhatuse ja nõukogu liikmeid, nende lähikondlasi ja otseselt nendega seotud ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Raha kassas	1 269	540
Raha pangakontodel	135 934	181 094
Kokku raha	137 203	181 634

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	6 478	6 478	
Ostjatelt laekumata arved	6 478	6 478	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	162	162	4
Muud nõuded	15 871	15 871	
Viitlaekumised	15 871	15 871	5,8
Ettemaksed	98	98	
Muud makstud ettemaksed	98	98	
Kokku nõuded ja ettemaksed	22 609	22 609	
	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	694	694	
Ostjatelt laekumata arved	694	694	
Muud nõuded	10 276	10 276	
Viitlaekumised	10 276	10 276	5,8
Ettemaksed	311	311	
Tulevaste perioodide kulud	274	274	
Muud makstud ettemaksed	37	37	
Kokku nõuded ja ettemaksed	11 281	11 281	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2016		31.12.2015
	Ettemaks	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	0	5 350	5 594
Sotsiaalmaks	0	9 986	10 450
Kohustuslik kogumispension	0	631	577
Töötuskindlustusmaksed	0	531	713
Ettemaksukonto jääk	162		
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	162	16 498	17 334

Lisa 5 Muud nõuded

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul
Viitlaekumised	15 871	15 871
Sihtfinantseerimise projektinõuded	15 871	15 871
Kokku muud nõuded	15 871	15 871
	31.12.2015	12 kuu jooksul
Viitlaekumised	10 276	10 276
Sihtfinantseerimise projektinõuded	3 321	3 321
Nõuded töötajate vastu	6 955	6 955
Kokku muud nõuded	10 276	10 276

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	10 797	10 797	
Võlad töövõtjatele	6 308	6 308	7
Maksuvõlad	16 498	16 498	4
Saadud ettemaksed	14 508	14 508	8
Tulevaste perioodide tulud	13 658	13 658	
Muud saadud ettemaksed	850	850	
Kokku võlad ja ettemaksed	48 111	48 111	
	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	5 326	5 326	
Võlad töövõtjatele	7 265	7 265	7
Maksuvõlad	17 334	17 334	4
Saadud ettemaksed	78 467	78 467	8
Tulevaste perioodide tulud	78 432	78 432	
Muud saadud ettemaksed	35	35	
Kokku võlad ja ettemaksed	108 392	108 392	

Lisa 7 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Puhkusetasude kohustis	5 908	7 190
Võlg aruandvale isikule	400	75
Kokku võlad töövõtjatele	6 308	7 265

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2014	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2015
Sihtfinantseerimise tegevuskuludeks					
Tartu LV	0	220 636		-220 636	0
Augustilaagrid	0	810		-810	0
BSP-SM-S 52	-1 292	1 292		0	0
BSP 2015	19 708	16 815		-36 523	0
BSP rahvusvaheline konverents	0	26 317		-26 317	0
Tartu LV programmid	13 019	6 253		-19 272	0
HUKK-AP 2014	252	0		-252	0
HUKK-AP 2015	1 000	2 000		-3 000	0
Urimumustööde rahvusvahelised konkursid (Har. Min)	0	6 000		-6 000	0
Jalgrattakool 2015	0	4 335		-4 335	0
Era ja erikoolide programmid 2015	-157	9 007		-8 850	0
Keskkonnakeemia Palupõhjas	0	2 816		-5 123	-2 307
Keskkonnakeemia labor	0	2 772		-2 772	0
Õpilaskonverentsid 2015 Tartu LV	0	1 850		-1 850	0
Lihtsustatud õppekavaga lapsed, Tartu LV	0	420		-420	0
Loodusmaja õpilaste laagrid	3 186	16 771		-19 957	0
Lasteaedade õppeprogrammid 2015	0	2 159		-2 159	0
Linnalinnu laupäevak 2015, Tartu LV	0	1 250		-1 250	0
Lindude rõngastamise välipraktika	0	5 736		-5 736	0
Linnalaager 2015	0	820		-820	0
Loodusetundjate konkursid 2014/15	-21	5 884		-5 863	0
Loodussõbraikud jõulutöötoad, Tartu LV	0	170		-170	0
Meie elukeskkond- Maapäeva konverents	0	4 888		-4 888	0
Mobiilne keskkonnainfo jagamine	0	3 237		-3 237	0
Mõtle veest	-327	398		-71	0
Noorgiididega tutvuma...	-6 345	6 345		0	0
Oktoobrialaager 2015	0	635		-635	0
Bioloogiaolümpiaadi lõppvooru korraldamine	0	9 350		-9 350	0
Omitoloogiaringi välipraktikumid	0	2 877		-2 877	0
Omitoloogiaringi laagrid	-34	2 999		-2 965	0
PWN	-27 228	27 228		0	0
Palupõhja laagrid 2015	-11 206	24 271		-13 065	0
Perede loodusõpe	-1 631	2 121		-490	0
Seenenäitus 2015	0	4 161		-4 161	0
Soome lahe aasta	-5 416	13 920		-8 504	0
Talvepraktikumid	-169	9 168		-8 999	0
Toidu töötoad õpilastele (Tartu LV)	0	280		-280	0
Urimumustööde konkursid 2015	0	6 000		-6 000	0
Varaait 2015/1	0	2 000		-2 000	0
Varaait 2015/2	0	1 300		-1 300	0
Võõrkeelsed õpilased loodusmajas	-1 668	4 503		-2 835	0
Zoologiaringi laagrid 2015	-28	12 900		-12 872	0
Õpime koos! (Tartu LV)	0	710		-710	0
Õppekäigud loodusesse	3 801	10 099		-13 900	0
Keskkonnabuss 2014/15	4 441	0		0	4 441
Keskkonnainfo2014/15	1 663	0		-2 676	-1 013
To Bee	0	11 836		-8 732	3 104
Jaauanilaager 2016	0	570		-30	540
Era ja erikoolid 2015/16	0	9 409		-3 086	6 323
kalastuslaagrid	0	7 000		0	7 000
lasteaia õppeprogrammid 2015/16	0	3 400		0	3 400
Loodusmaja laagrid 2015/16	0	14 800		-10 021	4 779
islandi noortevahetus	0	43 248		-11 801	31 447
Roheline kontor	0	8 220		-4 667	3 553
Tartu programmihange	0	459		-459	0
Väikelaste programmid	0	1 600		0	1 600
Võõrkeelsete õpilaste programmid	0	5 500		0	5 500
Prügteemalised materjalid	0	2 760		-315	2 445
Zoologiaringi laagrid 2016	0	4 300		0	4 300
Saldode korrigeerimine 2014	-8 643	0	8 643	0	0
Kokku sihtfinantseerimise tegevuskuludeks	-17 095	596 605	8 643	-513 041	75 112
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-17 095	596 605	8 643	-513 041	75 112

	31.12.2015	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2016
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Soome	2 445	2 760		-194	5 011
EAS	0	5 000		-5 000	0
KIK- 2015 nõuded	-3 320	4 995		-1 675	0
KIK - 2015 kohustused	40 896	50 683		-98 404	-6 825
KIK- 2016 Kohustused	0	12 669		-4 722	7 947
Tartu LV väikeprojektid	0	10 880		-10 880	0
Tartu LV toetus	0	216 338		-216 338	0
Haridusministeerium	0	24 931		-24 931	0
Laimjala vald	0	9 650		-9 650	0
Nordplus	34 551	12 235		-46 786	0
PRIA	0	5 155		-5 155	0
Tartu Maavalitsus	0	800		-800	0
Omaosalused projektides	540	28 782		-28 622	700
KIK 2016 nõuded	0	55 329		-64 375	-9 046
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	75 112	440 207		-517 532	-2 213
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	75 112	440 207		-517 532	-2 213

Alates 2016. aasta aruandest on toetused ja sihtfinantseeringud liigitatud rahastajate kaupa, sest projektide arv aasta jooksul kasvas üle 70 erineva rea.

Lisa 9 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2016	2015
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	217 438	222 806
Mittesihtotstarbelised annetused ja toetused	1 411	1 582
Projektide tulu	301 194	292 405
Kindlustushüvitisja muu mittesihtotstarbeline toetus	1 701	879
Kokku annetused ja toetused	521 744	517 672

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2016	2015
Rahaline annetus	1 701	1 582
Kokku annetused ja toetused	1 701	1 582

Lisa 10 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2016	2015
Koolitused lastele ja täiskasvanutele	109 644	68 595
Koolitused ja muu majandustegevus	51 062	38 405
Kokku tulu ettevõtlusest	160 706	107 000

Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2016	2015
Energia	13 212	16 505
Elektrienergia	6 861	9 262
Soojusenergia	6 351	7 243
Transpordikulud	48 812	33 614
Üür ja rent	6 110	120
Mitmesugused bürookulud	16 639	8 831
Lähetuskulud	9 046	9 958
Ürituste organiseerimisega seotud kulud	123 064	134 456
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	216 883	203 484

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2016	2015
Üür ja rent	0	195
Mitmesugused bürookulud	1 512	943
Koolituskulud	5 350	4 806
Transpordikulud	757	1 219
Ürituste korraldamise kulud	27 400	59 059
Kokku mitmesugused tegevuskulud	35 019	66 222

Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	303 923	278 456
Sotsiaalmaksud	99 261	93 049
Kokku tööjõukulud	403 184	371 505
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	110 648	115 178
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	22	24

Lisa 14 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga	31.12.2016	31.12.2015
Juriidilisest isikust liikmete arv	8	8

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2016		31.12.2015	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	0	177	33	437

2016	Ostud	Müügid	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksud	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksud
Asutajad ja liikmed	2 264	1 006	0	0	0	0
2015	Ostud	Müügid	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksud	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksud
Asutajad ja liikmed	3 724	10 656	0	0	0	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2016	2015
Arvestatud tasu	21 061	18 959

Seotud isikutele on müüdnud koolitusteenust, ostetud õppevahendeid ja seminari- ning koolitusteenust.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 31.03.2017

Sihtasutus Tartu Keskkonnahariduse Keskus (registrikood: 90007247) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JANIKA RUUSMAA	Juhatuse liige	04.04.2017

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Tartu Keskonnahariduse Keskus nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutus Tartu Keskonnahariduse Keskus (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2016 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2016 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõtte sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Vilja Kübar

Vandeauditori number 276

Auditi büroo Fides OÜ

Auditoorettevõtja tegevusloa number 234

Vanemuise 21 a, Tartu linn, Tartu maakond, 51014

06.04.2017

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Tartu Keskkonnahariduse Keskus (registrikood: 90007247) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
VILJA KÜBAR	Vandeaudiitor	06.04.2017

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Mujal liigitamata koolitus	8559	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7361693
Faks	+372 7361694
E-posti aadress	janika.ruusmaa@teec.ee
E-posti aadress	info@teec.ee
Veebilehe aadress	www.tartuloodusmaja.ee